

Univerzita
Pardubice
Fakulta
filozofická

Katedra: religionistiky

Akademický rok: 2016/2017

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora: Luboš Báča

Název tématu: Český protestantismus a osmanské výboje

Práce Luboše Báči zaměřená na postoje českých protestantů k islámu v době raně novověkých osmanských výbojů je velmi přehledně rozdělena do čtyř kapitol. První z nich vychází z komparativní religionistiky a student v ní zmiňuje pro jeho téma nejrelevantnější shody a rozdíly mezi křesťanstvím a islámem. Jistá míra zjednodušování je v této stručné úvodní kapitole nevyhnutelná a únosná, přece jen se mi však zdá, že některé formulace měly být pečlivější. Na s. 11 např. autor tvrdí, že „podle názoru muslimů christologie odporuje jedinství Boží“, místo aby např. napsal, že podle názoru muslimů víra v Kristovo božství odporuje jedinství Boží.

Ve druhé, historické části práce student pojednává o dějinách Evropy v 16.–17. století, přičemž se postupně zabývá osmanskými výboji, reformací a postoji vybraných evropských autorů k Osmanům. I zde se objevují některé podivné obraty, jako např. „svátost podávání podobojí“ na s. 24. Na téže straně také autor v poznámce 97 zavádějícím způsobem spojuje křesťanský humanismus jen s tolerancí mezi katolíky a protestanty.

Třetí kapitola začíná uvedením do problematiky českých náboženských dějin 16.–17. století a ve své hlavní části pak rozebírá postoje českých autorů k islámu. Výběr těchto autorů v podkapitole 3.2. je reprezentativní a zdůvodněný. Na s. 33–34 student vysvětluje, proč bylo v jejím názvu nutné hovořit o „Přístupech českých autorů“ (nikoliv jen českých protestantů), přičemž odkazuje mj. k důležité osobnosti staroutravisty Bartoloměje Dvorského. Jeho vysvětlení pojmu staroutravismus v pozn. 177 na s. 34 je však bohužel opět velice zvláštní.

V souladu se zadáním práce je nejvíce prostoru věnováno Václavu Budovcovi z Budova a Janu Amosovi Komenskému. Propracovaněji působí podkapitola o Komenském, přibližující poměrně široké spektrum jeho děl a postojů, zatímco podkapitola o Budovcovi se zabývá především jeho *Antialkoránem*. Ve vztahu k tomuto dílu si pisatel protiřečí, když na s. 31 řadí *Antialkorán* mezi díla vytištěná v reakci na patnáctiletou válku (1593–1606), zatímco na s. 41 a 42 správně konstatuje, že k jeho vytištění ve skutečnosti došlo až v roce 1614. Ve vztahu ke Komenskému je nemilý překlep v názvu jeho textu *Bibliorum Turcicorum dedicatio* na s. 52.

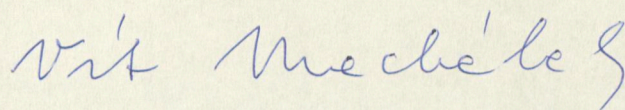

Závěrečná část práce, v níž dochází ke komparaci ve třetí kapitole rozebíraných autorů, je už poměrně stručná. Lze v ní však vidět naplnění úkolů stanovených v zadání (např. ve vztahu k problematice tzv. kalvinoturcismu) i určitý přínos práce. Ta má jinak převážně kompilační ráz, přičemž navíc vychází spíše z děl historiků než z textů blízkých religionistickému diskursu, a sotva v ní lze spatřovat osobitý příspěvek k rozvoji religionistiky. Ten je ovšem požadován až od prací diplomových. Na bakalářském stupni jde tedy o práci akceptovatelnou.

Předkládaný text splňuje požadované náležitosti bakalářské práce ve vztahu k délce, uspořádání, formálním náležitostem apod. Jen po grafické stránce je nešťastná skutečnost, že jednotlivé podkapitoly nezačínají na nových stranách a jejich nadpisy se v textu ztrácejí.

Přehledně rozdělená Bibliografie je adekvátně rozsáhlá. Převažují v ní české tituly, nechybějí však ani použité zdroje v angličtině, němčině, latině a samozřejmě také ve staré češtině. Oceňuji např. to, že student navštívil Strahovskou knihovnu a studoval v ní starý tisk Dvorského spisu *Proti Alchoranu*. Jako vedoucí práce i jinak dosvědčuji, že Luboš Báča jejímu zpracovávání věnoval značné úsilí. Jeho výkon předběžně navrhuji hodnotit stupněm velmi dobře (tj. 2).

V Brně dne 19. května 2017

doc. Mgr. Vít Machálek, Dr. Th.D.